

1992/93

הדברת מזיקי פרי התמר היבש

אורנה אוקו - שה"מ - לשכת הדרכה נגב

גדעון זיו - מו"פ נגב - ערבה

שה"מ - לשכת הדרכה נגב

בתצפית להדברת מזיקי פרי התמר היבש, נוסו מספר תכשירים ישנים וחדשים באגרוטכניקות שונות. נמצא שהתכשיר קרטה 5 תמ' Cyhalothrin בריכוז של 0.1% חודשיים לפני הגדיד, הוא היעיל ביותר כנגד מזיקי פרי התמר בדרגת הצמל. הנגיעות בכלל מזיקי הפרי שחם עש החרוב, עש הצימוקים וחיפושיות תסיסה, ירדה בניסוי ב-90% לעומת הבקורת.

עש הצימוקים, עש החרוב וחיפושיות תסיסה מהמינים השונים, גורמים לנזקים כבדים לפירות תמר יבשים, בשלב הצמל, לפני הגדיד. הנזק חמור במיוחד, כיוון שקשה להבחין מבחוץ בפרי הנגוע. כאשר צרכן האוכל פרי כזה, מוצא בו שיירי חרקים או גלליהם, חזקה עליו שלא יקנה יותר תמרים. פרי מהזן דקל נור הנגוע בחרקים אלו מעל לסף של 7%, נפסל על הסף לייצוא וסוגו הפך מסוג א' ל-ג' או מ-ב' ל-ד'. המשמעות הכספית היא הקטנת התמורה למגדל ב-50% על כל משלוח שממנו נלקחת הדגימה לבדיקה במעבדה.

התכשיר המומלץ כיום הוא כותניון 25 אר' בריסוס לאשכולות, חודשיים לפני גדיד.

תכשיר זה יעיל כנגד חיפושיות תסיסה ועש הצימוקים, אך לא נגד עש החרוב שהפך למזיק עיקרי וקשה בערבה הדרומית.

עטיפת אשכולות התמר ברשתות רגילות, מפחיתה את הנגיעות בעשים, אך לא את הנגיעות בחיפושיות תסיסה. במשקי הערבה הדרומית לא עוטפים ברשתות

את הזנים דקל נור וחדראוי, מסיבות אגרוטכניות וכלכליות ולכן גברה מאד הנגיעות בעשים ובעיקר עש החרוב. ממצא זה תואם את האזהרה שניתנה על ידי ד"ר משה קהת וד"ר דני בלומברג שחזו את עלית הנגיעות בעשים כתוצאה מאי עטיפת האשכולות ברשתות.

בנסיונות משנים קודמות, נמצא שתכשירים מקבוצת הפירתרואידים ובעיקר קרטה 5 תמ', יעילים בהדברת מזיקים אלו. מאחר שבשנה הקודמת נמצאו שאריות גבוהות מדי בפירות, היה צורך לחזור על הניסוי במתכונת שונה.

מטרות הניסוי

1. לחזור על התוצאות לגבי התכשיר קרטה.
2. לבדוק מינון מופחת וזמני ריסוס לפני גדיד, במטרה להפחית שאריות התכשיר על הפרי.
3. לנסות תכשירים אחרים מפירתרואידים באגרוטכניקות אחרות.